

Läkemedelsförhållningsnämnden

BESLUT

1 (3)

Datum
2007-05-21

Vår beteckning
594/2007

BERÖRT FÖRETAG

Apoteket AB Produktion och Laboratorier
Prismavägen 2
141 75 Kungens Kurva

SAKEN

Beslut om enskild produkt med anledning av genomgången av läkemedelssortimentet.

LÄKEMEDELSFÖRHÅLLNINGSNÄMNDENS BESLUT

Läkemedelsförhållningsnämnden beslutar att läkemedlet Efedrinhydroklorid, kapsel 20 mg från och med den 1 oktober 2007 inte längre ska ingå i läkemedelsförhållningarna.

SKÅLEN FÖR BESLUTET

Läkemedelsförhållningsnämnden kan enligt 10 § lagen (2002:160) om läkemedelsförhållningar m.m. på eget initiativ besluta om att ett läkemedel som ingår i läkemedelsförhållningarna inte längre ska ingå i förhållningarna. Förutsättningen för detta är att kriterierna i 15 § samma lag inte längre är uppfyllda.

Enligt 15 § nyssnämnda lag ska ett receptbelagt läkemedel omfattas av läkemedelsförhållningarna och försäljningspris fastställas för läkemedlet under förutsättning

1. att kostnaderna för användning av läkemedlet, med beaktande av bestämmelserna i 2 § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763), framstår som rimliga från medicinska, humanitära och samhällsekonomiska synpunkter, och
2. att det inte finns andra tillgängliga läkemedel eller behandlingsmetoder som enligt en sådan avvägning mellan avsedd effekt och skadeverkningar som avses i 4 § läkemedelslagen (1992:859) är att bedöma som väsentligt mer ändamålsenliga.

Vid bedömning om ett läkemedel ska ingå i läkemedelsförhållningen gäller de kriterier som anges i 15 § lagen om läkemedelsförhållningar m.m. Där framgår att läkemedlet ska vara kostnadseffektivt, vilket innebär att nyttan av läkemedlet vägs mot kostnaden. Vidare gäller behovs- och solidaritetsprincipen, som innebär att de som har de största medicinska behoven ska ha mer av vårdens resurser än andra patientgrupper, liksom människovärdesprincipen, som innebär att vården ska respektera alla människors lika värde.

Läkemedelsförhållningsnämnden gör följande bedömning.

Problem med slem i luftvägarna kan vara ett resultat av olika sjukdomar, alltifrån förkylning till konstant överproduktion av slem vid cystisk fibros. Läkemedelsförhållningsnämnden anser att hosta och slem i luftvägarna till följd av förkylning ger upphov till så kortvariga och lindriga besvär att det inte är rimligt att subventionera läkemedel mot dessa symtom. Dessutom är effekten av läkemedlen generellt ganska svag och även otillfredsställande dokumenterad. Övre luftvägsinfektioner kan ge stora besvär, men hosta är bara en del av symtomen. Det handlar dessutom om tillfälliga besvär vilket gör att den totala livskvalitetsförlusten blir liten.

Allmänt sett finns det inte mycket modern dokumentation om hostdämpande och slemlösnande läkemedel. Mycket få av de äldre studier som finns uppfyller de krav som ställs på moderna studier enligt GCP (good clinical practice). Effekten av hostmedicinering är därför svår att bedöma. Sannolikt har många preparat inte någon annan effekt än placeboeffekten.

Apotekets Produktion och Laboratorier AB (APL) har anfört att Efedrinhydroklorid, kapsel även fortsättningsvis borde ingå i förhållningarna för särskilt angivna indikationer. Endast om de patientgrupper som behandlingen är kostnadseffektiv för kan urskiljas med tillräcklig säkerhet, så att förskrivningen kommer att ske endast till dessa, kan det vara motiverat att göra sådana begränsningar. Nämnden bedömer att så inte är fallet.

Läkemedelsförhållningsnämnden finner således vid en samlad bedömning att Efedrinhydroklorid, kapsel inte uppfyller kriterierna i 15 § lagen om läkemedelsförhållningar m.m. Efedrinhydroklorid, kapsel ska därför inte längre ingå i läkemedelsförhållningarna.

BAKGRUND

Genom lagen om läkemedelsförhållningar m.m. infördes nya regler för subventionering av läkemedel. För att ett läkemedel ska kunna tas in i läkemedelsförhållningarna krävs sedan den 1 oktober 2002 att det uppfyller de kriterier som ställs upp i den nya lagen.

Läkemedelsförhållningsmyndigheten har i uppgift för att göra en genomgång av det befintliga läkemedelssortimentet. Nämnden ska då pröva om de produkter som subventioneras efter beslut enligt tidigare gällande ordning även uppfyller förutsättningarna i den nya lagen.

Genomgången av läkemedelssortimentet sker med utgångspunkt i terapigrupper. Prövningen av om Efedrinhydroklorid, kapsel uppfyller förutsättningarna för subvention enligt den nya lagen har skett inom ramen för genomgången av gruppen Läkemedel mot astma, KOL och hosta.

UTREDNING I ÄRENDET

Efedrin vidgar luftrören men har ingen effekt på hosta om den inte beror på en luftrörsförträngning. Det finns andra luftrörsvidgare som är billigare, bättre dokumenterade och har en bättre biverkningsprofil om det finns behov av luftrörsvidgande effekt.

Övre luftvägsinfektioner (i detta inkluderades patienter med öron-, bihåleinflammation, luftrörs-, svalgkatarr och ospecificerad luftvägsinfektion) gav i en studie livskvalitetsminskningar i samma storleksordning som kronisk lungsjukdom, osteoartrit och depression. Författarna påpekar dock att den viktiga skillnaden mot dessa sjukdomar är att en luftvägsinfektion går snabbt över [1].

Även om livskvaliteten är sänkt under sjukdomen så är den totala livskvalitetsförlusten liten i jämförelse med de kroniskt sjuka patienterna. I de sjukdomar som ingick i studien är hosta bara en del av symtomen. Det går inte att säga hur stor del av livskvalitetsförlusten som beror på hosta till skillnad från andra symtom som feber, värk och så vidare.

Landstingsförbundets läkemedelsförhållningsgrupp har yttrat sig och framfört bland annat följande synpunkter.

”Vi stödjer rapportens förslag att hostmedicinering som i många fall saknar evidens inte längre ska omfattas av läkemedelsförhållningarna.”

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Beslutet kan överklagas hos Länsrätten i Stockholms län. Överklagandet, som ska vara skriftligt, ska ställas till länsrätten, men ges in till Läkemedelsförhållningsmyndigheten. Nämnden måste ha fått överklagandet inom tre veckor från den dag klaganden fick del av beslutet, annars kan överklagandet inte prövas. Nämnden sänder överklagandet vidare till länsrätten för prövning om inte nämnden själv ändrar beslutet på det sätt som begärts.

Detta beslut har fattats av f.d. generaldirektör Axel Edling, ordförande, professor Per Carlsson, professor Olof Edhag, docent Lars-Åke Levin, överläkare Rurik Löfmark, specialist i allmänmedicin Ingmarie Skoglund, professor Rune Dahlgvist, docent Ellen Vinge, överläkare Gunilla Melltorp, f.d. riksdagsledamot Ingrid Andersson, vice förbundsordförande David Magnusson. Föredragande har varit Kajsa Hugosson.

Axel Edling

Kajsa Hugosson

REFERENSER:

1. Linder, J.A. and D.E. Singer, *Health-related quality of life of adults with upper respiratory tract infections*. J Gen Intern Med, 2003. **18**(10): p. 802-7.